

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

1051/117
11 7 14

Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Αθήνα, 11 Ιουλίου 2014

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- Υγείας
- Εσωτερικών
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Οικονομικών

ΘΕΜΑ: Καταπολέμηση κουνουπιών για το έτος 2014

Τα κουνούπια αποτελούν ένα σοβαρότατο παράγοντα επιβάρυνσης της τοπικής οικονομίας περιοχών με αυξημένους πληθυσμούς κουνουπιών, ενώ την ίδια στιγμή αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο εξάπλωσης ασθενειών των οποίων είναι φορείς, συνιστώντας ένα σημαντικό πρόβλημα για την ποιότητα ζωής και τον τουρισμό. Από τη δεκαετία του '70 και για τις επόμενες δεκαετίες, η όχληση των κουνουπιών ήταν ένα από τα μείζονα περιβαλλοντικά προβλήματα για ορισμένες μόνο περιοχές ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, π.χ. αυτές που βρίσκονταν κοντά σε ορυζώνες. Από το 2010 και μετά ωστόσο κατεγράφη μια σημαντική αλλαγή, καθώς η παραπάνω ενόχληση μετατράπηκε σε πρόβλημα δημόσιας υγείας, λόγω της εμφάνισης της επιδημίας του ιού του δυτικού Νείλου (οφείλεται στα κουνούπια) σε πόλεις και χωριά σε όλη την Ελλάδα (πάνω από 100 περιστατικά με 15 θανάτους ετησίως κατά μ.ό.) και λόγω της εμφάνισης δεκάδων αυτόχθονων περιστατικών ελονοσίας.

Ο καλύτερος τρόπος για την προστασία των πολιτών και των τουριστών, σύμφωνα με τους επιστημονικούς φορείς, είναι η εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών που προϋποθέτουν ανάλυση εντομολογικών δεδομένων, χρήση γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών (GIS), καθώς και λήψη αποφάσεων σχετικά με την εφαρμογή ψεκαστικών εφαρμογών ή άλλων δράσεων.

Η καταπολέμηση των κουνουπιών, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας, γίνεται με τη σύγχρονη εφαρμογή πολλών μεθόδων και πρέπει να ξεκινάει νωρίς, όταν τα κουνούπια βρίσκονται στο στάδιο της προνύμφης, διότι όταν ωριμάσουν στο στάδιο του ακμαίου, η καταπολέμησή τους καθίσταται πολύ δυσκολότερη. Η έγκαιρη λοιπόν και

ταυτόχρονη έναρξη προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών σε όλη την επικράτεια θεωρείται κύριας σημασίας μέτρο για την προστασία της δημόσιας υγείας από ασθένειες που μεταδίδονται στον άνθρωπο μέσω αυτών, π.χ. από τον ιό του Δυτικού Νείλου, το πλασμώδιο της ελονοσίας κλπ.

Η επιτυχής οργάνωση προϋποθέτει:

- την έγκαιρη εξασφάλιση των απαραίτητων κονδυλίων
- την έγκαιρη έναρξη διαδικασιών για τον ορισμό των αναδόχων (που θα υλοποιήσουν τα επιμέρους έργα αντιμετώπισης)
- τον ορισμό του φορέα ή των φορέων επίβλεψης των έργων (που πρέπει να είναι σαφώς διαφορετικοί από τους φορείς που πραγματοποιούν τις επεμβάσεις καταπολέμησης).

Στη χώρα μας εκτελούνται προγράμματα καταπολέμησης συνολικού ποσού περίπου 10.000.000 €. Το σημαντικότερο πρόβλημα δεν είναι τόσο η καθυστερημένη έναρξη των προγραμμάτων, όσο είναι η απουσία ή η αδυναμία εποπτείας και πιστοποίησης των ψεκαστικών εφαρμογών. Το πρόβλημα αυτό έγινε εκρηκτικό με αφορμή την έξαρση του ιού του Δυτικού Νείλου(WNV) και της ελονοσίας. **Δυστυχώς, ακόμη και σήμερα, δεν υπάρχουν αξιόπιστα δεδομένα αναφορικά με τις δειγματοληψίες, τους ψεκασμούς και τις δράσεις πεδίου που να μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για την αξιολόγηση των έργων καταπολέμησης.**

Στη σχετική εγκύκλιο με Υ1/Γ.Π. οικ. 31343 (ΑΔΑ:4Α1ΤΘ-Δ), που εξεδόθη στις 17/3/2011, περιγράφεται με τρόπο σαφή πως «θα πρέπει να οριστούν οι φορείς που θα επιβλέπουν την πορεία και την αποτελεσματικότητα των έργων, θα πιστοποιούν την εφαρμογή καθώς και τις επιπτώσεις τους στη δημόσια υγεία, τα γεωργικά προϊόντα και το περιβάλλον» (Σελ 2, τελευταία §). Επίσης, σε άλλο σημείο της ίδιας εγκυκλίου αναφέρεται ρητά πως: "[...] οι Περιφέρειες πρέπει να φροντίζουν ώστε να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της επιφάνειας που ψεκάστηκε [...]".

Η εκδοθείσα στις 11/12/2012 εγκύκλιος Υ1Γ.Π. οικ. 117443 (ΑΔΑ: Β4ΜΒΘ – ΧΧΣ) για την καταπολέμηση των κουνουπιών, αποτελεί ουσιαστικά συνέχεια της προαναφερθείσας εγκυκλίου. Οι μόνες μεταβολές είναι πως απουσιάζουν τα τμήματα που επισημάνθηκαν προηγουμένως. Με άλλα λόγια, στη νεότερη εγκύκλιο έχει αφαιρεθεί η ρητή αναφορά στην ανάγκη πιστοποίησης των εφαρμογών και τεκμηρίωσης των επιφανειών που ψεκάζονται, όταν η πιστοποίηση αυτή κρίνεται πλέον επιβεβλημένη α) δεδομένης της έξαρσης του ιού του Δυτικού Νείλου και της εμφάνισης της ελονοσίας στην περιοχή της ΠΑΜΘ και β) της έλλειψης προσωπικού για την διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων.

Αξίζει να σημειωθεί πως, ενόσω συμβαίνουν όλα αυτά, εκδίδονται άδειες αεροψεκασμών από αέρος με ακμαιοκτόνα σκευάσματα στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης (ΑΔΑ: ΒΙΦ1Θ-1Α7) και Κεντρικής Μακεδονίας (ΑΔΑ: ΒΙΙΩΘ-ΘΜΦ) ως κατεξάριση.

Στις εφαρμογές ψεκασμού δεν υπάρχουν στοιχεία καταγραφών. Αντίθετα πιστοποιούνται εφαρμογές σε τέτοια έκταση που είναι πρακτικά και τεχνικά αδύνατο να υπάρξουν. Υλοποιούνται έργα καταπολέμησης χωρίς να έχουν εγκριθεί οι προμήθειες των απαραίτητων σκευασμάτων (Έργο Κεντρικής Μακεδονίας 2013). Χωρίς μετρήσεις – καταγραφές των εφαρμογών ψεκασμού δεν μπορεί να υπάρξει καμία απολύτως αξιολόγηση οποιασδήποτε δράσης καταπολέμησης κουνουπιών. Δεν μπορεί να υπάρξει καμία αξιολόγηση των έργων καταπολέμησης, καμία αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των σχετικών δαπανών.

Ενισχυτικό δε όλων των παραπάνω είναι το γεγονός ότι, σύμφωνα με τη διαδικτυακή εφαρμογή <http://www.conops.gr/weather/> (του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών) με σκοπό την πρόβλεψη της δραστηριότητας των κουνουπιών ανά ημέρα σε διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας, η δραστηριότητα των κουνουπιών -ειδικότερα για το διάστημα 1-7-2014 έως και 3-7-2014- ήταν από υψηλή έως πολύ υψηλή, σχεδόν σε όλη την Ελλάδα.

Με βάση τα παραπάνω, ερωτώνται:

Ο κ. υπουργός Υγείας:

- Προχώρησε η επικαιροποίηση των στοιχείων όσον αφορά στο σχεδιασμό των προγραμμάτων με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία από προηγούμενες χρονιές (π.χ. επιδημιολογία ασθενειών, παρουσία διαφόρων ειδών κουνουπιών και εποχικής διακύμανσης των πληθυσμών, δεδομένα χαρτογράφησης των εστιών ανάπτυξης προνυμφών, στοιχεία συμπεριφοράς ενήλικων κουνουπιών και σημείων ανάπαυσης και διαχείρισης);
- Η εφαρμογή των προγραμμάτων, που κατά κύριο λόγο βασίζονται στην καταπολέμηση των προνυμφών των κουνουπιών στις εστίες ανάπτυξής τους, ξεκίνησαν και πότε; Τηρήθηκε η επισήμανση του αρμόδιου υπουργείου για εφαρμογή του από μέσα Μαρτίου έως τα μέσα Απριλίου; Υπήρξαν καθυστερήσεις εφαρμογής του προγράμματος από τις Περιφέρειες και αν ναι αντιμετωπίστηκαν έγκαιρα και άμεσα;
- Έγινε συμπληρωματικά καταπολέμηση ενήλικων κουνουπιών (ακμαιοκτονία) από αέρος και αν ναι σε ποιες περιοχές και πότε;
- Εφαρμόστηκαν πιστά οι σχετικές άδειες αεροψεκασμών του Υπουργείου Υγείας;
- Πώς προκύπτει η πιστοποίηση των εφαρμογών και με ποια μέθοδο αξιολογούνται αν οι εφαρμογές εκτελέσθηκαν σωστά ή όχι;
- Ελέγχθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες η τήρηση των όρων εφαρμογής των σχετικών αδειών;
- Ολοκληρώθηκαν οι τελικές εκθέσεις των πεπραγμένων των ψεκασμών; Έχουν υποβληθεί (στο Τμήμα Επιδημιολογίας Νοσημάτων, Δ/ση Δημόσιας Υγιεινής), όπως προβλέπεται στην εγκύκλιο με ΑΔΑ: Β4ΜΒΘ-ΧΧΣ, μετά το τέλος της περιόδου η αναλυτική έκθεση των Περιφερειών, όπου να αναφέρονται με λεπτομέρειες οι δράσεις

στον τομέα της αντιμετώπισης των κουνουπιών το τρέχον έτος και τυχόν παρατηρήσεις ή προβλήματα;

- Έχουν δηλωθεί για το 2013 μέχρι και σήμερα εμπύρετα περιστατικά που ενδεχομένως να οφείλονται σε ασθένειες που μεταδίδονται με τα κουνούπια (π.χ. ιός του δυτικού Νείλου, άλλος παρόμοιος ιός ή ελονοσία, κλπ) και τα οποία εμπίπτουν στα υποχρεωτικώς δηλούμενα νοσήματα;
- Πως γίνεται η τεκμηρίωση της επιφάνειας ψεκασμού κάτι **το οποίο σχετίζεται άμεσα με τη δαπάνη δημοσίου χρήματος;**

Ο κ. υπουργός Εσωτερικών

- Υπήρξαν καθυστερήσεις εφαρμογής του προγράμματος από τις Περιφέρειες και αν ναι αντιμετωπίστηκαν έγκαιρα και άμεσα; Υπάρχουν σήμερα περιοχές στις οποίες δεν έχουν υπογραφεί συμβάσεις και εκτελούνται έργα καταπολέμησης;

Ο κ. υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

- Υπάρχουν στοιχεία πιθανής ανάπτυξης ανθεκτικότητας στα χρησιμοποιούμενα βιοκτόνα;
- Πώς πιστοποιήθηκαν τα χρησιμοποιηθέντα προνυμφοκτόνα και ακμαιοκτόνα σκευάσματα; Γίνεται έλεγχος των σκευασμάτων που αγοράζονται και των εντομοκτόνων που δηλώνονται πως ψεκάστηκαν;
- Έγιναν οι απαιτούμενοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε προϊόντα και ύδατα για ανίχνευση τυχόν υπολειμμάτων των δραστικών ουσιών που έχουν χρησιμοποιηθεί, όπως προβλέπεται και από την σχετική άδεια έγκρισης του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων; Αν όχι τότε προβλέπεται να γίνουν;

Ο κ. υπουργός Οικονομικών

- Εκδόθηκαν έγκαιρα οι σχετικές πιστώσεις για την υλοποίηση προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών;
- Υπήρξε αξιολόγηση του κόστους υλοποίησης των έργων αυτών; Ερευνήθηκαν οι περιπτώσεις διαγωνισμών με μόλις έναν ενδιαφερόμενο;

Επιπλέον αιτούμεθα την κατάθεση των παρακάτω εγγράφων:

- Το σύνολο των εγγράφων από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες σχετικά με τους διαγωνισμούς που διενεργήθηκαν για την καταπολέμηση των κουνουπιών και πιο συγκεκριμένα οτιδήποτε αφορά σε: χρόνο διεξαγωγής, χρόνο έγκρισης

πιστώσεων, χρόνο υλοποίησης, κόστος υλοποίησης και τις σχετικές αδειοδοτήσεις.

- Το σύνολο των συμβάσεων που υλοποιούνται για την καταπολέμηση των κουνουπιών.
- Τις εκθέσεις των πεπραγμένων των ψεκασμών για το έτος 2013.

Οι ερωτώντες και αιτώντες βουλευτές

Χαρά Καφαντάρη

Γιώργος Βαρεμένος

Δημήτρης Γάκης

Όλγα Γεροβασίλη

Έφη Γεωργοπούλου-Σαλτάρη

Ηρώ Διώτη

Θοδωρής Δρίτσας

Μαρία Κανελλοπούλου

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Βασίλης Κυριακάκης

Φωτεινή Κούβελα

Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος

Κώστας Μπάρκας

Ανδρέας Ξανθός

Γιώργος Πάντζας

Γιάννης Σταθάς

Δημήτρης Στρατούλης

Δημήτρης Τσουκαλάς

Δέσποινα Χαραλαμπίδου